

FINLIT Програма за библиотекари-обучители

Обществените библиотеки са най-устойчивите местни културно-образователни и информационни центрове. В малките градове и селските райони те често са единствените институции, отворени и достъпни за всички възрастови групи. Тяхната мрежа е толкова гъсто изплетена, че не заобикаля дори и най-малките населени места. В много региони те са и единствените **центрове за неформално образование, достъпни за възрастните хора**.

В отговор на нуждите на потребителите, библиотекарите често влизат в ролята на обучители. Те обучават потребителите в много области, като подкрепят не само достъпа им до култура, но им осигуряват информация, свързана с тяхното професионално развитие, здраве или управление на семейния бюджет. Библиотекарите нямат достатъчна квалификация за обучение на възрастни хора и разчитат на собствените си умения, за да посрещнат тези нужди. От друга страна, те са изключително подготвени и образовани в управлението на информацията и се ползват с доверие и уважение в общността поради своите знания и отдаденост.

Работата в общество, основано на знанието, поставя нови предизвикателства пред библиотекарите. Потребителите на библиотечни услуги се сблъскват ежедневно с все по-специализирани информационни и комуникационни технологии за достъп до услуги, особено в Интернет. Финансовата грамотност, също не бива да бъде пренебрегвана, тъй като управлението на семейните и лични финанси е част от нашето ежедневието. Все по-често гражданите се обръщат именно към библиотекарите, за да потърсят тези новите знания и умения.

Поредицата от образователни курсове и ресурси за библиотекари-обучители, разработена в рамките на проект FINLIT, е създадена с цел да повиши тяхната собствена финансова грамотност, но и уменията и им да провеждат и организират обучения на възрастни хора, като предоставят по един компетентен и професионален начин финансови знания, отговарящи на потребностите на местната общност.

Елементи на обучителния цикъл за библиотекари

1. Финансова грамотност за библиотекари-обучители

Обучителната програма започва с два 6-модулни онлайн курса за финансова грамотност – ниво 1 и ниво 2. Това са същите курсове за финансова грамотност, които библиотекарите ще използват за обучение на гражданите, но скалата за оценка е по-висока. За да изпълняват успешно ролята си на фасилитатори, библиотекарите трябва да имат достатъчно добри познания. Финансовите курсове се провеждат от финансов експерт и са подробно описани в програмата FINLIT за потребители.

Програма FINLIT - <https://finlit.eu/edu/mod/page/view.php?id=1852>

2. Обучение на обучители

В тази част от програмата библиотекарите ще научат какви методи да използват в обученията на възрастни, с какви предизвикателства могат да се сблъскат и как да развият своите умения като модератори. Обучението се провежда от ключови обучители с опит в обучението на възрастни и запознати с работата на библиотеките. Програмата за обучение на обучители има няколко компонента:

2.1 Онлайн курс за обучители - 6 модула;

2.2 Присъствени обучения (8 сесии x 90 минути) – организира се в библиотеката, за нейните служители, включени в програмата;

2.3 Онлайн обучение: съвети и инструменти – онлайн курс, разработен в отговор на нуждите на библиотекарите от специфични умения за организирането и провеждането на онлайн срещи и обучения в библиотеката. Този курс се препоръчва не само за начинаещи обучители, но и за тези, които търсят нови вдъхновения за своите онлайн сесии с възрастни чрез интерактивни методи и инструменти.

Онлайн курс за обучители

Научете повече »

Присъствено обучение на обучители

Научете повече »

Онлайн обучение: съвети и инструменти

Научете повече »

3. Подготовка на курс по финансова грамотност в местната библиотека

В полза на библиотекарите, които планират обучения по финансова грамотност за своите потребители, са подготвени **12 сценария на образователни сесии**, съобразени със съдържанието на модулите от онлайн курсовете в програма FINLIT. Сценариите са предназначени за провеждане на хибридни обучение, при които се редуват присъствени и онлайн обучителни сесии в библиотеката, но могат да бъдат приспособени и за обучение само в онлайн формат.

На платформата finlit.eu ще намерите пакет от образователни ресурси, които помагат на библиотекарите да станат фасилитатори по финансова грамотност за възрастни потребители на библиотечни услуги. Материалите са достъпни на 5 езика: английски, български, полски, румънски и словенски, и се предоставят безплатно.

Съдържание на обучителната програма или какво ще научат библиотекарите?

Образователното съдържание в курсовете за електронно обучение е богато и представено по разнообразни начини. Има информативни диаграми, задачи, които обучаемите трябва да изпълняват, обобщения, тестове. Представени са препратки към външни ресурси – статии, видео и аудио материали. Модулите са съобразени със знанията и уменията на хора, които макар да нямат опит като обучители, работят с възрастни в читателските клубове или в други библиотечни дейности. Успешно завършилите курса и постигнали необходимия получават сертификат.

Онлайн курс за обучители (2.1)

С участието си в този курс, библиотекарите ще постигнат следните цели:

- ще повишат знанията си относно обучението на възрастните хора
- ще се научат как да създават образователни ситуации
- ще се запознаят и научат да използват различни образователни инструменти
- ще научат каква е ролята на учителя по финансова грамотност

Курсът съдържа 6 учебни модула и завършва с тест за проверка на знанията.

1. Как учат възрастните?
2. Въведение в модерирването
3. Лесни начини, за повишаване на ангажираността
4. Разрешаване на конфликти
5. Полезни онлайн инструменти за обучители по финансова грамотност
6. Етичен кодекс на учителите по финансова грамотност

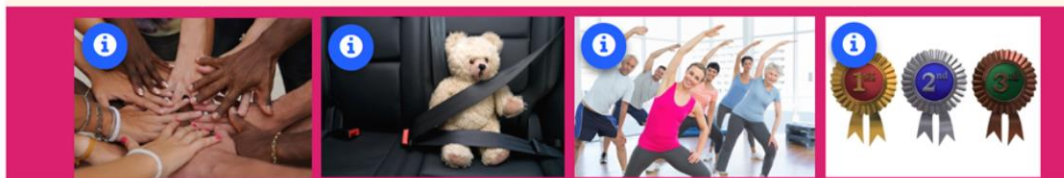
Ето няколко примера от съдържанието на учебните модули:

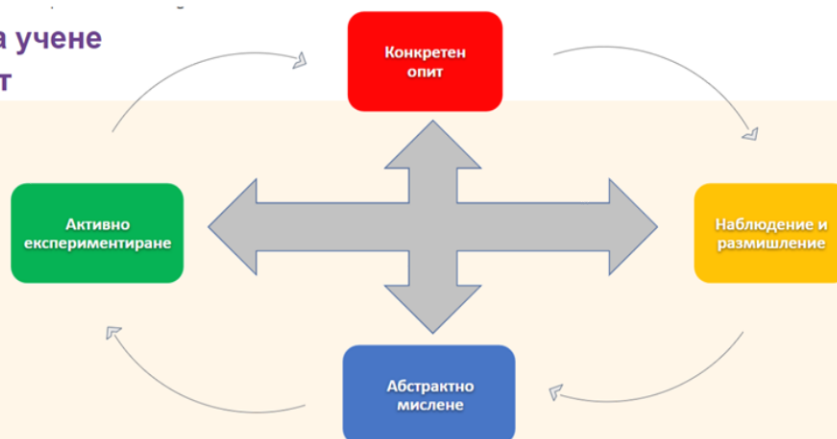
Елементи на педагогическата ситуация

Какви условия трябва да бъдат осигурени, за да се осъществи една педагогическа ситуация?

За да научите, кликнете върху иконите на изображенията.

Модел на учене чрез опит

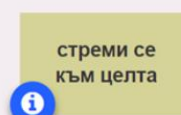
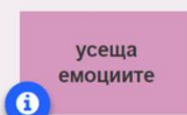
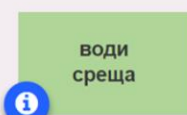

Източник: Alice Y. Kolb, David A. Kolb, The Kolb Learning Style Inventory 4.0: Guide to Theory, Psychometrics, Research & Applications, Experience Based Learning

Кой е модератор?

Модераторът е човек, който улеснява дадена група да достигне своята цел. В нашия случай това е образователна цел. Какво точно прави модераторът?

Кликнете върху сините иконки, за да разберете какво се крие под слоганите.

Задаване на въпроси

Това е най-лесната техника за ангажиране на участниците и е много необходима. Щом участниците завършват обучителен модул от онлайн курса, ги поканете за офлайн дейности и... задайте въпрос. Ако представяте нови знания, щом стигнете до края... отново задайте въпрос.

Питайте за мнение, за решение, за верния отговор, за липсващи данни, за преживяване, за чувства. Това грабва вниманието, повишава енергийните нива, повишава ангажираността. Участниците се чувстват поканени да участват активно и се чувстват важни в обучителния процес.

Задаването на въпроси изглежда толкова очевидно и много хора мислят, че е лесно. Но това не е вярно!

Вижте на следващия слайд какъв опит имат с въпросите Мартин и Ани.

Работа по групи

Работата в малки групи от 3-5 човека също е популярна техника, използвана по време на обучения. Ако в помещението имате достатъчно място, лесно може да я използвате. Въпреки това, помислете как ще го направите, защото имате поне два варианта. Кликнете върху номерата им, за да ги научите.

1

Всяка малка група прави едно и също (например, прави списък на ползите от редовните спестявания), а след това има споделено представяне на резултатите от работата или обсъждане.

2

Всяка малка група се занимава с различна част от едно и също задание (например, една група прави списък на ползите от редовно спестяване, другата – списък с недостатъците, а третата – списък от стъпки за започване на спестяване). Накрая резултатите от работата се събират в едно цяло, като общ резултат на цялата група от обучаеми.

Видове конфликти

Най-познатата типология на конфликтите са т.нар. Конфликти на Мур. Този американски медиатор, модератор и автор на системи за управление на конфликти е разделил конфликтите на 5 категории.

Кликнете върху иконите във всеки от елементите на кръга, за да видите какво се крие под съответния вид.

Причини за конфликти

Компромисна стратегия

Обикновено се асоциира със зебра или лисица.

Компромисната стратегия изисква двете страни в даден конфликт да се откажат от част от своите позиции, за да достигнат до приемливо и за двете решение.

Тази стратегия се прилага най-често при конфликти, в които страните имат приблизително равностойна власт. Собствениците на фирми често използват компромиса по време на преговори за подписване на договор с други фирми, като всяка от страните отстъпва нещо ценно, като например клиенти или услуги.

Филми

„Вълкът от Уол Стрийт“, „Големият залог“ или „Преследване на щастието“?

Кои от тези филми ще използвате по време на обученията по финансова грамотност?

Не планирайте да прожектирате целия филм наведнъж, защото нямате нито времето, нито вероятно лиценз за такава прожекция в библиотеката. Но защо да не покажете на участниците няколко-минутен откъс, който да онагледява теми за инвестиционните фондове, глобалната финансова система или постигането на финансова свобода?

Правило 3

Библиотекарят (обучителят) не действа като икономически експерт по време на обученията. Той не трябва да отговаря на въпроси, отнасящи се до финансови казуси.

Присъствени обучения (2.2)

Образователните цели на присъствените обучения са:

- да повиши уменията на обучителите за водене на дискусии;
- да опресни знанията на обучителите по основните методи и подходи в обучението на възрастни и да поясни етичните аспекти на обучението по финансова грамотност;
- да запознае обучителите по програма FINLIT с възможностите на образователната платформа като основен инструмент в обучението по финансова грамотност.

Програмата на обученията се състои от 8 модула, разпределени в сесии по 90 минути:

1. Въведение
2. Запознаване с аудиторията и оценка на потребности
3. Ангажиране на участниците и преодоляване на трудните ситуации
4. Въпросите – основно средство за комуникация
5. Практическо приложение на модераторските умения, 1 част
6. Практическо приложение на модераторските умения, 2 част
7. Практическо приложение на модераторските умения, 3 част
8. Платформа за електронно обучение и обобщение

Съдържание на курса:

1. Как да се определят нуждите на местните жители по отношение на финансовото образование - създаване на профил на общността и оценка на нуждите
2. Проверка на знанията и уменията (в областта на финансовото образование и ИКТ) на потенциалните участници; методи и инструменти за ИКТ грамотност на потребителите - полски тест за цифрови умения
3. Способност на библиотеката да осигурява обучение - екип, оборудване, пространство
4. Групови методи за набиране на курсове за финансовото образование - теоретични
5. Въведение в модерирването - роля на модератора
6. Популяризиране на новото библиотечно предложение: финансовото образование за възрастни библиотечни потребители - методи и планиране
7. Работа в мрежа и сътрудничество с местни участници (асоциации, местен бизнес, местна власт
8. Работа в екип (финансовото образование като част от дейността на библиотеката, разделение на задачите в екипа на библиотекарите, съвместно провеждане на обучения по финансово образование в библиотеката и др.)
9. Трудни ситуации и разрешаване на конфликти
10. Наблюдение и оценка

Онлайн обучение: съвети и инструменти (2.4)

Образователните цели на този курс са:

- повишаване на знанията за онлайн образованието
- разширяване на знанията за създаване на образователни ситуации, при онлайн обучение

- увеличаване на знанията за инструменти и техники, поддържащи онлайн образованието
- повишаване на знанията за стиловете на обучение и ролите на преподавателите
- предпазване от често срещани грешки при онлайн обученията

Курсът съдържа 5 учебни модула:

Модул 1: Въведение и основни препоръки

Модул 2: Как да планирам онлайн обучение?

Модул 3: Избрани приложения за подпомагане на онлайн обучението. Обзор

Модул 4: Приложенията не са всичко – за какво друго трябва да се погрижите, когато планирате онлайн обучение?

Модул 5: Грешки, които не е нужно да правите

Ето няколко примера от съдържанието на учебните модули:

Модул 2: Как да планирам онлайн обучение?

FINANCIAL LITERACY
THROUGH PUBLIC
LIBRARIES

Как да планираме онлайн обучение?

Финансова грамотност в обществените библиотеки

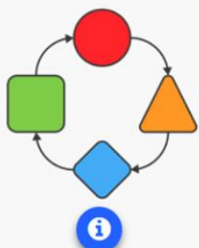
Модул 2

Модул 1: Въведение и основни препоръки

Основни препоръки

Преди да разгледаме подробно, на какво трябва да обръщаме внимание по време на обучението, ще започнем с три ключови препоръки, които винаги трябва да имате предвид. За какво се отнасят те?

Задача

Преди да разгледаме по-отблизо този тип приложения, един загоряващ въпрос:

За какво обикновено се използват „whiteboards“ по време на онлайн обучение?

Те са предоставени като място за записване на участниците по време на обучението,

С използването на допълнително осветление те осигуряват дифузия на светлината и по-добри визуални ефекти.

Основната им цел е да създадат списък с присъстващи.

Тезаместват флипчартите и предоставят място на учителя или участниците да пишат или рисуват

Сценарии за провеждане на образователни сесии по финансова грамотност в библиотеките (3)

Сценариите предоставят насоки как да се провеждат обучителните сесии към курсовете по финансова грамотност, както под формата на присъствени срещи в библиотеката, така и онлайн. Сценариите се използват от сертифицираните библиотекари-обучители за планиране и подготовка на обученията на потребители в библиотеките.

Сценарии за обучение - ниво начинаещи

- BG_SCENARIO_Module 1_FINANCIAL PLANNING AND PERSONAL BUDGET_basic level.docx
- BG_SCENARIO_Module 2_THE FINANCIAL SYSTEM_basic level.docx
- BG_SCENARIO_Module 3_CREDITS AND LOANS_basic level.docx
- BG_SCENARIO_Module 4_INSURANCE_basic level.docx
- BG_SCENARIO_Module 5_CONSUMER PROTECTION AND SECURITY_basic level.docx

Как да се включите в обучителната програма по FINLIT за библиотекари?

1. Регистрирайте се на платформата FINLIT като следвате указанията за потребители <https://finlit.eu/edu/mod/page/view.php?id=42>
2. Свържете се с националния координатор за Полша, Румъния, България и Словения – страните партньори по проекта за да обсъдите желанието си да организирате курс по финансова грамотност във Вашата библиотека, контакти на координаторите може да намерите тук: <https://finlit.eu/edu/mod/page/view.php?id=7>

Обучението по FINLIT е безплатно, както за ползватели на библиотечни услуги, така и за библиотекари-обучители. След успешното преминаване през серия от обучителни курсове на платформата finlit.eu, библиотекарите ще бъдат сертифицирани като фасилитатори и могат да провеждат финансово обучение за възрастни потребители в своите библиотеки. Библиотекарите не са и не стават финансови експерти – те се сертифицират като **ментори по финансова грамотност за гражданите**.

При успешно завършване на онлайн курсовете по финансова грамотност, всеки библиотекар също получава автоматично генериран Сертификат с уникален номер.

Скъпи библиотекари,

Повишете своите знания и умения си и включете финансовата грамотност в обучителната програма на Вашата библиотека!

